

CYFARFOD	PWYLLGOR CRAFFU CORFFORAETHOL
DYDDIAD	16 MEHEFIN, 2016
TEITL	YMATEB Y CABINET I ARGYMHELLION Y PWYLLGOR CRAFFU CORFFORAETHOL
PWRPAS	Adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Craffu ar ymateb y Cabinet i argymhellion y Pwyllgor Craffu
AWDUR(ON)	Y Cynghorydd Dyfrig Jones, Cadeirydd Pwyllgor Craffu Corfforaethol
	Vera Jones, Rheolwr Gwasanaethau Democraidaidd

CYFLWYNIAD

1. Yn dilyn sylwadau diweddar mewn adroddiad gan Swyddfa Archwilio Cymru ac mewn holiadur ymysg aelodau ac uwch swyddogion y Cyngor, adnabuwyd yr angen i wella'r cyswllt a'r deialog rhwng y pwyllgorau craffu unigol a'r Cabinet er mwyn sicrhau y gellid adnabod dilyniant i waith craffu.
2. Fel arbrawf, cyflwynwyd papur i gyfarfod y Cabinet ar 15 Rhagfyr yn dwyn sylw ffurfiol y Cabinet at waith diweddar gan y Pwyllgor Craffu Cymunedau, er mwyn cael trafodaeth gyhoeddus ffurfiol ar ymateb y Cabinet fel corff a'r Aelodau Cabinet perthnasol i argymhellion Craffu. Bu'r eitem yn llwyddiannus, ac felly penderfynwyd ymestyn yr ymarferiad i'r holl bwllgorau craffu.
3. Bu i Gadeirydd y Pwyllgor Craffu Corfforaethol gyflwyno argymhellion o gyfarfodydd diweddar y pwyllgor i gyfarfod y Cabinet ar 3ydd o Fai, 2016. Cafwyd trafodaeth agored a gonest gyda'r Cabinet, yn wir roeddent yn gwerthfawrogi'r cyfle i gael deall cyd-destun y drafodaeth o amgylch ambell argymhelliad. Mae gwe-ddarllediad o'r drafodaeth hynny ar gael ar <http://www.gwynedd.public-i.tv/core/portal/webcasts> (Gweler eitem 4).
4. Diben yr adroddiad hwn yw cyflwyno adroddiad yn ffurfiol, yn ôl i'r Pwyllgor Craffu o'r hyn a gytunwyd gan y Cabinet. Er gwybodaeth i'r pwyllgor, casgliad y Cabinet oedd y bu'r drafodaeth yn un fuddiol a cytunwyd i barhau gyda'r drefn o drafod materion sy'n codi o Bwyllgorau Craffu mewn cyfarfodydd Cabinet i'r dyfodol gyda chofnod o'r drafodaeth honno yn cael ei gylichredeg ymysg aelodau Pwyllgorau Craffu

EITEMAU

5. Cyflwynwyd tair eitem i sylw'r Cabinet. Fe grynhoir yr hyn a gyflwynwyd a'r ymateb iddynt isod:-

A. EITEM - STRATEGAETH CAFFAEL CYNGOR GWYNEDD: RHEOLAETH CATEGORI A CHADW'R BUDD YN LLEOL

ARGYMHELLION Y PWYLLGOR CRAFFU

Ystyriwyd - Adroddiad gan yr Aelod Cabinet Economi (Cynghorydd Mandy Williams-Davies) ar y datblygiad hyd yma wrth gyflwyno rheolaeth categori fel trefn newydd o gaffael yn y Cyngor, gan gynnwys unrhyw wersi a ddysgwyd trwy brofiadau'r maes Gofal hyd yma. Ystyriwyd hefyd yr elfen o gadw'r budd yn lleol wrth gaffael a pha gamau oedd yn cael eu cymryd i annog busnesau lleol i ddatblygu.

Penderfynwyd

- a) Nid oes tystiolaeth hyd yma os yw trefniadau rheolaeth categori yn rhagori ar y drefn flaenorol. Dylid monitro cynnydd ar y strategaeth gaffael drwy'r pwyllgor hwn ymhen 6 mis, ac yn rheolaidd wedi hynny.
- b) Nodi pryder ynglŷn ag effaith unrhyw doriadau posib' ar allu adrannau. Nodwyd pryder yn arbennig ar gyfer yr Adran Economi a Chymuned, i yrru'r elfen leol ac effaith hynny ar ffyniant economaidd y sir yn fwy cyffredinol.
- c) Y dylid gwreiddio'r strategaeth yn egwyddorion Ffordd Gwynedd, drwy wrando'n gyson ar y negeseuon sy'n dod yn ôl gan y sector leol ac addasu'r strategaeth yn unol â hynny.
- d) Y dylid ceisio sicrhau cefnogaeth i hybu a chreu cyfleoedd i fusnesau lleol, mentrau cymdeithasol ayyb i ddatblygu busnesau trwy adnabod y bylchau sydd yn y farchnad, gan gynnwys annog unigolion i sefydlu busnesau o'r newydd
- e) Y dylid lledaenu'r neges ar draws y Cyngor, fel bod pawb yn gwybod ac yn deall yn glir beth yw'r drefn newydd.

YMATEB Y CABINET

Nododd y Cyng. Mandy Williams-Davies y dyhead i gynyddu'r budd a gedwir yn lleol ac fe eglurodd yr angen i godi ymwybyddiaeth, o fewn a thu allan i'r Cyngor. Nododd hefyd ei pharoddrwydd i ddiweddarau'r Pwyllgor Craffu bob 6 mis a croesawodd unrhyw drafodaethau pellach. Cadarnhawyd y byddai'r Aelodau'n ailymweld â chynnydd y strategaeth gaffael, â sylw penodol i reolaeth gategori, yn cael ei fonitro ymhen 6 mis.
Sylw – gellir rhaglennu'r adrodd cynnydd ar gyfer cyfarfod Hydref o'r pwyllgor.

B. EITEM - STRATEGAETH TECHNOLEG GWYBODAETH DDRAFFT

ARGYMHELLION Y PWYLLGOR CRAFFU

Ystyriwyd – Adroddiad gan yr Aelod Cabinet Adnoddau (Cynghorydd Peredur Jenkins) a'r Uwch Reolwr Technoleg Gwybodaeth a Thrawsnewid yn manylu ar gynnwys y strategaeth Technoleg Gwybodaeth ddrafft. Fel rhan o'r trafodaethau, ystyriwyd gwerth am arian ac effeithlonrwydd, gan graffu gwybodaeth costau a bodlonrwydd cwsmer.

Penderfynwyd

- a) Argymhellir y dylid sicrhau eglurder am lwyddiant y strategaeth flaenorol ac esbonio hynny yn glir ar y dechrau, gan ei ddefnyddio fel sail i'r strategaeth newydd. Bydd hyn yn ein galluogi i fesur cynnydd. Argymhellir bod angen i'r gwasanaeth adnabod ac asesu lle mae'r Cyngor wedi cyrraedd, pa wersi a ddysgwyd hyd yma, gan ymgorffori'r wybodaeth fel sail i'r strategaeth newydd.
- b) Mae angen i'r Strategaeth TG fod yn hyblyg i ymateb i ofynion y cwsmer (pan fo'r anghenion

- hynny'n glir) a bod mor hyblyg â phosib' o fewn cyfyngiadau diogelwch.
- c) Dylid ystyried ymyriad Ffordd Gwynedd yn y Gwasanaeth Technoleg Gwybodaeth yn fuan. Fe all yr ymyrraeth ryddhau adnoddau a allai gael eu defnyddio yn y manau sy'n cael eu crybwyll yn y Strategaeth.

YMATEB Y CABINET

Ni chafwyd trafodaeth mor fanwl ar yr eitem hon gan fod y Cabinet am fod yn symud ymlaen i drafod y Strategaeth Technoleg Gwybodaeth yn ystod cyfarfod y diwrnod hwnnw. Croesawodd y Cyng. Peredur Jenkins y pwyntiau a gyflwynwyd gan y Pwyllgor Craffu a diolchodd i'r Pwyllgor am eu rhan yn y trafodaethau.

C. EITEM – BUDD I WYNEDD O GADW'R TRETH FUSNES

ARGYMHELLION Y PWYLLGOR CRAFFU

Mewn trafodaeth yn ymwneud â threthi busnes yng nghyfarfod y Cyngor Llawn ym mis Hydref 2015, bu i Aelod dynnu i sylw'r Cyngor fod Llywodraeth ganolog yn Lloegr wedi penderfynu fod cynghorau lleol Lloegr am gael cadw'r dreth busnes i gyd er mwyn ei ail fuddsoddi yn lleol. Esboniwyd nad dyma'r sefyllfa yng Nghymru.

Ystyriwyd – Adroddiad gan yr Aelod Cabinet Adnoddau (Cynghorydd Peredur Jenkins), y Pennaeth Cyllid a'r Uwch Reolwr Refeniw a Risg yn amlinellu'r sefyllfa debygol i Wynedd petai Llywodraeth Cymru yn gosod yr un amodau yng Nghymru. Pwrpas y craffu oedd sicrhau a fyddai'r un drefn yng Nghymru yn debygol o arwain at fuddiannau, colledion, cyfleon neu beryglon i Wynedd. Gellid penderfynu yn dilyn y gwaith os oedd y Cyngor am gysylltu gyda'r Llywodraeth yng Nghymru.

Penderfynwyd

- a) Ymddengys fod y sefyllfa yn Lloegr yn gymhleth. O ystyried y ffeithiau a gyflwynwyd, nid oes sicrwydd a fyddai budd i Wynedd o dan yr un amodau i Gymru. Yn wir, mae'n ymddangos y byddai risgiau sylweddol i Wynedd.
- b) Mae'r Pwyllgor yn argymhell felly na ddylid ysgrifennu at y Llywodraeth yng Nghymru ar hyn o bryd i ofyn am yr un telerau i Gymru.
- c) Pe cyfyd mwy o fanylion am ddatblygiadau tebyg i Gymru, argymhellir fod y Pwyllgor Craffu Corfforaethol yn gwneud gwaith craffu pellach ar y mater bryd hynny.

YMATEB Y CABINET

Croesawodd y Cyng. Dyfrig Siencyn y pwyntiau a gyflwynwyd gan y Pwyllgor, a nododd yr argymhelliad na ddylai'r Cyngor ysgrifennu at Lywodraeth Cymru ar hyn o bryd i ofyn am yr un telerau i Gymru a sy'n bodoli yn Lloegr.